

**XVI Dni Interdyscyplinarne Misja teologii w uniwersytecie
(9–10 czerwca 2015 r.)**

Na Wydziale Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 9–10 czerwca 2015 r. odbyły się XVI Dni Interdyscyplinarne. Organizatorami konferencji był Wydział Teologii UWM w Olsztynie oraz Wyższe Seminarium Duchowne Metropolii Warmińskiej „Hosianum” w Olsztynie. Celem obrad było ustalenie, jaką misję ma do spełnienia we współczesnym uniwersytecie teologia. Poszczególne przedłożenia zgrupowane zostały w trzech sesjach, przy czym pierwszego dnia odbyły się dwie, a drugiego tylko jedna sesja.

Uczestników XVI Dni Interdyscyplinarnych w problematykę związaną z misją teologii w uniwersytecie wprowadzili kolejno w krótkich wystąpieniach abp dr Edmund Piszcz, arcybiskup senior archidiecezji warmińskiej, dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM, prorektor ds. ekonomicznych i rozwoju UWM, ks. dr Paweł Rabczyński, rektor WSD MW „Hosianum” w Olsztynie, oraz ks. dr hab. Jacek J. Pawlik, prof. UWM, dziekan Wydziału Teologii UWM. Pierwszy z mówców zwrócił uwagę na to, że teologia powinna uwrażliwiać współczesnych naukowców oraz studentów na obecność żywego Boga w świecie. Drugi prelegent podkreślił przede wszystkim aktualność przewodniego tematu konferencji. Natomiast trzeci przywołał fakt, że uprawianie refleksji teologicznej na poziomie uniwersyteckim na Warmii i Mazurach sięga czasów odrodzenia, kiedy to w roku 1565 kard. Stanisław Hozjusz powołał do istnienia pierwsze w ówczesnej Polsce seminarium duchowne. Dziekan Wydziału Teologii zarysował obszary badawcze, w których dochodzi do spotkania teologii z innymi naukami.

Podczas pierwszej sesji wystąpiło z referatami pięciu autorów. Ks. prof. dr hab. Jan Wiśniewski (Wydział Teologii UWM) wygłosił referat *Życie codzienne alumnów seminarium duchownego w Braniewie (1565/67–1811)*, w którym zapoznał słuchaczy z codziennością funkcjonowania braniewskiej uczelni oraz specyfiką życia jej studentów. Ks. prof. dr hab. Tadeusz Dola (Wydział Teologiczny UO) w wystąpieniu *Racjonalność w badaniach teologicznych* zwrócił uwagę na racjonalne aspekty teologicznej refleksji, dzięki którym teologia może być postawiona w jednym szeregu z innymi naukami. Z kolei prof. dr hab. Józef

Dębowski (Instytut Filozofii UWM), podkreślając wyjątkową specyfikę badań teologicznych, a w szczególności ich metody oraz przedmiot zainteresowania, omówił temat *Metodologiczny status teologii, czyli o osobliwościach teologii jako nauki*. Następnie ks. prof. dr hab. Jan Perszon (Wydział Teologiczny UMK) w przedłożeniu „*Wszystko na sprzedaż*”. *Czy ktoś ma receptę na kryzys uniwersytetu?* zarysował panoramę najważniejszych wyzwań, przed jakimi stoją współczesne uniwersytety. I w wieńczącym pierwszą sesję wykładzie *Misja teologii w kontekście przewrotu kognitywistycznego w naukach społecznych* dr hab. Paweł Kawalec, prof. KUL (Wydział Filozofii KUL) nakreślił wrażliwość na Boga jako istotny element konstruowania adekwatnej do ludzkiej kondycji ontycznej teorii społecznej.

Obrady w ramach drugiej sesji rozpoczęło wystąpienie ks. prof. dr hab. Edwarda Wiszowatego (Wydział Teologii UWM) *Rola teologii w nowoczesnym uniwersytecie*, które zostało poświęcone ukazaniu niezbędności uwrażliwiania na rzeczywistość nadprzyrodzoną pracowników oraz słuchaczy szkół wyższych. W kolejnym przedłożeniu *Misja teologii w uniwersytecie. Jakiej teologii?* ks. dr hab. Mirosław Pawliszyn (Wydział Teologii UWM) zwrócił uwagę na to, że jeśli teologia ma spełnić swoje zadanie uwrażliwiania ludzi nauki na Boga, to nie może być jedynie teorią, ale musi być połączona z praktyką, czyli równoległe z badaniami winny być podejmowane określone przedsięwzięcia o charakterze duszpasterskim. Dalej, ks. dr hab. Grzegorz Barth (Wydział Teologii KUL) w wykładzie *O specyfice i tożsamości metodologicznej teologii* ukazał teologię jako dziedzinę „graniczną”, czyli równocześnie powiązaną z innymi naukami, jak również od nich istotnie odrębną. W referacie *Teologia jako typ poznania naukowego. Zarys koncepcji Stanisława Kamińskiego* ks. dr Karol Jasiński (Wydział Teologii UWM) scharakteryzował teologię w aspekcie jej przedmiotu, metody oraz celu, odwołując się do wybranych publikacji S. Kamińskiego, jednego z twórców Lubelskiej Szkoły Filozofii Klasycznej. Mgr Łukasz Sadłocha (Wydział Filozofii KUL) w przedłożeniu *Diagnostyczna rola teologii* zaprezentował wizję teologii jako nauki rejestrującej oraz odwzorowującej zmiany i transformacje, którym podlega współczesny człowiek. W kolejnym wystąpieniu, *Aktualność Kantowskiego projektu uniwersytetu jako „sporów fakultetów”*, ks. dr Zdzisław Kieliszek (Wydział Teologii UWM), odwołując się do przemysła Immanuela Kanta, ukazał uniwersytet jako obecnie najwłaściwsze miejsce „twórczego” ścierania się ze sobą różnych wizji rzeczywistości. I wreszcie ks. mgr Łukasz B. Michoń (Wydział Filozofii KUL) na zadane w tytule referatu pytanie *Czy współczesny uniwersytet potrzebuje teologii oderwanej od filozofii przyrody?* odpowiedział przecząco, paradoksalnie podkreślając jednocześnie, że im bardziej rozwijają się nauki przyrodnicze, tym bardziej potrzebują one teologii,

ale jej obecność w dialogu z nimi ze względu na ich specyfikę może się współcześnie urzeczywistnić jedynie poprzez filozoficzne interpretacje.

Drugi dzień obrad rozpoczęło wystąpienie ks. prof. dr. hab. Romana Krawczyka (Wydział Teologii UWM) *Kulturowy, antropologiczny i teologiczny wymiar Biblii*, w którym prelegent ukazał najważniejsze biblijne wątki obecne w kulturze, począwszy od starożytności aż po czasy najnowsze, a także podkreślił rolę Pisma świętego w teologii. Dr hab. Dariusz Barbaszyński (Instytut Filozofii UWM) w następnym referacie *Teologia jako składnik doświadczenia religijnego. Refleksja Mariana Zdziechowskiego* zasygnalizował, że strukturalnym elementem każdej religii jest mniej bądź bardziej rozbudowana racjonalna refleksja nad rzeczywistością nadprzyrodzoną. W następnym przedłożeniu *Kształcenie pedagogiczne studentów teologii na polskich uniwersytetach* prof. dr hab. Anna Zellma (Wydział Teologii UWM) nakreśliła problemy związane z przygotowaniem absolwentów studiów teologicznych do podjęcia pracy wychowawczo-edukacyjnej we współczesnej szkole. Dr Aleksandra Nalewaj (Wydział Teologii UWM) w wykładzie *Spotkanie Magdaleny i Zmartwychwstałego w Janowej Ewangelii (por. J 20,1-2.11-18) a poszukiwanie Oblubieńca w Pieśni nad Pieśniami w perspektywie intertekstualnej* podkreśliła niezbędność korzystania przez teologów w badaniach nad tekstem biblijnym (w określonych przypadkach) z bogatego i wielowymiarowego dorobku przedstawicieli innych dyscyplin naukowych, w szczególności literaturoznawców. W kolejnym referacie *Pozycja społeczno-polityczna kobiet w Izraelu na podstawie prezentacji postaci biblijnych* ks. dr hab. Jan Klinkowski, prof. PWT (Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu) nakreślił rolę i wyjątkowość kobiety w żydowskiej kulturze oraz codzienności. Następnie ks. dr hab. Stanisław Kozakiewicz (Wydział Teologii UWM), odpowiadając przecząco na tytułowe pytanie *Czy teologia dogmatyczna jest tylko dla duchownych i katechetów?*, w wygłoszonym referacie postawił postulat nieustannego popularyzowania wiedzy teologicznej wśród studentów i naukowców zawodowo niezwiązanych z uprawianiem teologii. W przedostatnim wykładzie *Chrześcijańska nauka o człowieku w służbie wychowania* ks. dr Wojśław Czupryński (Wydział Teologii UWM) zaprezentował chrześcijańską antropologię jako fundament, na bazie którego mogą być kształtowane prawidłowe międzyludzkie relacje i właściwe odnoszenie się człowieka do świata przyrody. Ostatnim referatem było wystąpienie ks. dr. Cezarego Opalacha (Wydział Teologii UWM) na temat *W poszukiwaniu „ludzkiego” paradygmatu w psychologii*, w którym zakreślone zostały próby trafnego psychologicznego ujęcia fenomenu człowieka.

XVI Dni Interdyscyplinarne zakończyły się krótkim podsumowującym wystąpieniem ks. dr. hab. Jacka J. Pawlika, prof. UWM. Dziekan Wydziału Teologii

UWM podziękował wszystkim prelegentom oraz słuchaczom za udział. Zauważył także, że zorganizowane obrady nie wyczerpały problematyki misji teologii we współczesnym uniwersytecie. Wyraził ponadto nadzieję, że dzięki wskazanym rozwiązaniom, postawionym postulatom i przedyskutowanym kwestiom konferencja przyczyni się do owocniejszej obecności refleksji teologicznej we współczesnym uniwersytecie.

Ks. Zdzisław Kieliszek
Olsztyn